K. 1520. Stela from Ku Phon Rakhang, Roi Et province (inscription of hospital of King Jayavarman VII), 1108 Śaka

Kunthea Chhom

Author of digital edition: Kunthea Chhom

Identifier: DHARMA_INSCIK01520

Repository: Khmer (tfc-khmer-epigraphy)

File path: texts/xml/DHARMA_INSCIK01520.xml

Language: Sanskrit [Khmer]

Commit: 2026-11-14 14:32 (f68ac07), last modified 2026-11-10 14:29 (f06392d)

Palaeographic description

The *akṣara*s are of square form which is characteristic of the script belonging to the reign of Jayavarman VII.

Edition

1. Anuṣṭubh

〈A1〉 〈Face A〉 〈Column a〉 [⦿ namo vuddhāya nirmmāṇa]-
〈Column b〉 -[dharmma-sāmbhoga-mūrttaye]
〈A2〉 〈Column a〉 [bhāvābhāvadvayātīto]
〈Column b〉 [dvayātmā yo nirātmakaḥ]

2. Anuṣṭubh

〈A3〉 〈Column a〉 [◉ bhaiṣajyaguruvaidūryya]-
〈Column b〉 -[prabharāja-jinan name]
〈A4〉 〈Column a〉 [kṣemārogyāṇi janyante]
〈Column b〉 [yena nāmāpi śr̥ṇvatām·]

3. Upajāti

〈A5〉 〈Column a〉 [◉ śrīsūryyavairocanaca¡nd!〈ṇḍ〉arociḥ]
〈Column b〉 [śrīcandravairocanarohiṇīśaḥ]
〈A6〉 〈Column a〉 [rujāndhakārāpaharau prajānāṁ]
〈Column b〉 [munīndra-meror jayatām upānte]

4. Upajāti

〈A7〉 〈Column a〉 [◉ Āsīn nr̥paś śrīdharaṇīndravarmma]-
〈Column b〉 -[devātmajaś śrījayavarmmadevaḥ]
〈A8〉 〈Column a〉 [jāto jayāditya-pureśvarāyāṁ]
〈Column b〉 [vedāmvaraikendubhir āptarājyaḥ]

5. Upajāti

〈A9〉 〈Column a〉 [◉ niśśeṣarājanya-śirovataṁsa]-
〈Column b〉 -[pādāmvujas saṁyati saṁhr̥tāriḥ]
〈A10〉 〈Column a〉 [paryyagrahīt sadguṇaratna-bhūṣāṁ]
〈Column b〉 [yatkīrtti-hārāṁ vasudhāṅganāṁ yaḥ]

6. Upajāti

〈A11〉 〈Column a〉 [◉ sadāmudā varddhita-dāna-vāri〈Column b〉s]
[sadāna-varddhi-priya-saṁpadāḍhyaḥ]
〈A12〉 〈Column a〉 [Iṣṭyāhavaiḥ kliṣṭa-surārikānto]
〈Column b〉 [yaḥ kr̥ṣṇa-kalpo 〈’〉py avadātavarṇaḥ]

7. Upajāti

〈A13〉 〈Column a〉 [◉ yo 〈’〉bhyarthitāṁ bhūpatibhir durāpāṁ]
〈Column a〉 [lakṣmīm upekṣya svayam abhyupetām·]
〈A14〉 〈Column a〉 [dikṣu drutāṁ hlādayati sma kīrtti〈Column b〉m]
[aho vicitrā rucir indriyāṇām·]

8. Upajāti

〈A15〉 〈Column a〉 [◉ yaṁ vīkṣya dhāmnā vijite 〈’〉pi nāthe]
〈Column b〉 [vuddhveva kāntyā vijitañ ca kāmam·]

〈A16〉 〈Column a〉 [śucan tyajantyo nijanāma sārthaṁ]
〈Column b〉 [vandhīkṛtāri-pramadāḥ pracakruḥ]

9. Upajāti

〈A17〉 〈Column a〉 [⦿ puṇyāyuṣaḥ kṣīṇatayā yuge 〈’〉ntye]
〈Column b〉 [kṣayaṅ gatāyāṁ kṣayavat prajāyām·]
〈A18〉 〈Column a〉 [prajāpatiḥ prāg-yugavad vitene]
〈Column b〉 [yo ’bhyutthitiṁ pūrṇavṛṣāṁ samṛddhām·]

10. Anuṣṭubh

〈A19〉 〈Column a〉 [⦿ Ṛddhyā svarggīkṛtāṁ pṛthvīṁ]
〈Column b〉 [matvā maraṇadūṣitām·]
〈A20〉 〈Column a〉 [martyānām amaratvāya]
〈Column b〉 [yo 〈’〉diśad bheṣajāmṛtam·]

11. Anuṣṭubh

〈A21〉 〈Column a〉 [⦿ puṣyaṅ kṛtī kṛtīkṛtya]
〈Column b〉 [pūrṇāṅgaṁ yo 〈’〉karod vṛṣam·]
〈A22〉 〈Column a〉 [rāja-vaidyā-cikitsyāṅghri]-
〈Column b〉 [bhaṅgan tri-yuga-doṣataḥ]

12. Anuṣṭubh

〈A23〉 〈Column a〉 [⦿ jitvānyagopativṛṣaṁ]
〈Column b〉 [svairan tribhuvanāṅgane]
〈A24〉 〈Column a〉 [jṛmbhate ninadan dhīraṁ]
〈Column b〉 [vṛṣo yat-puṣkalīkṛtaḥ]

13. Anuṣṭubh

〈B1〉 〈Face B〉 〈Column a〉 [⦿ dehinān deha-rogo ya〈Column b〉n]
[manorogo rujattarām·]
〈B2〉 〈Column a〉 [rāṣṭra-duḥkhaṁ hi bhartṝṇā〈Column b〉n]
[duḥkhan duḥkhan tu nātmanaḥ]

14. Anuṣṭubh

〈B3〉 〈Column a〉 [⦿ Āyurvvedāstra-vedeṣu]
〈Column b〉 [vaidya-vīrair vviśāradaiḥ]
〈B4〉 〈Column a〉 [yo ’ghātayad rāṣṭra-rujo]
〈Column b〉 [rujārīn bheṣajāyudhaiḥ]

15. Anuṣṭubh

〈B5〉 〈Column a〉 [◉ sarvveṣām aparādhān ya〈Column b〉s]
[sarvvataḥ pariśodhayan·]
〈B6〉 〈Column a〉 [yugāparādhe na rujā〈Column b〉m]
[aparādhān vyaśodhayat·]

16. Anuṣṭubh

〈B7〉 〈Column a〉 [◉ sārogya-śālaṁ parito]
〈Column b〉 [bhaiṣajyasugataṁ vyadhāt·]
〈B8〉 〈Column a〉 [sārddhañ jinaurasābhyāṁ ya〈Column b〉s]
[sadā-śāntyai prajā-rujām·]

17. Anuṣṭubh

〈B9〉 〈Column a〉 [◉ sa vyadhād idam ārogya]-
〈Column b〉 -[śālaṁ sasugatālayam·]
〈B10〉 〈Column a〉 [bhaiṣajya-sugatañ ceha]
〈Column b〉 [dehāmvara-hṛd-indunā]

18. Anuṣṭubh

〈B11〉 〈Column a〉 [◉ so 〈’〉tiṣṭhipad imau cātra]
〈Column b〉 [rogiṇāṁ roga-ghātinau]
〈B12〉 〈Column a〉 [śrīmantau sūryya-candrādi]-
〈Column b〉 -[vairocana-jinātmajau]

19. Anuṣṭubh

〈B13〉 〈Column a〉 [◉ cikitsyā Atra catvāro]
〈Column b〉 [varṇā dvau bhiṣajau tayoḥ]
〈B14〉 〈Column a〉 [pumān ekaḥ striyau ca dve]
〈Column b〉 [Ekaśaḥ sthitidāyinaḥ]

20. Anuṣṭubh

〈B15〉 〈Column a〉 [◉ nidhipālau pumāṅsau dvau]
〈Column b〉 [bheṣajānāṁ vibhājakau]
〈B16〉 〈Column a〉 [grāhakau vrīhikāṣṭhānā〈Column b〉n]
[tad-dāyibhyaḥ pratiṣṭhitau]

21. Anuṣṭubh

〈B17〉 〈Column a〉 [◉ pācakau tu pumāṅsau dvau]
〈Column b〉 [pākaidhodaka-dāyinau]

〈B18〉 〈Column a〉 [puṣpa-darbha-harau deva]-
〈Column b〉 -[vasateś ca viśodhakau]

22. Anuṣṭubh

〈B19〉 〈Column a〉 [◉ dvau yajñahāriṇau pattra]-
〈Column b〉 -[kārau pattra-śalākayoḥ]
〈B20〉 〈Column a〉 [dātārāv atha bhaiṣajya]-
[pākendhana-harāv ubhau]

23. Anuṣṭubh

〈B21〉 [◉ narāś caturdaśārogya]
〈Column b〉 -[śālā-saṁrakṣiṇaḥ punaḥ]
〈B22〉 〈Column a〉 [dātāro bheṣajānāñ ca]
〈Column b〉 [miśrā dvāviṁśatis tu te]

24. Anuṣṭubh

〈B23〉 〈Column a〉 [◉ teṣām eko naro nārī]-
〈Column b〉 [caikaśaḥ sthitidāyinaḥ]
〈B24〉 〈Column a〉 [vāri-santāpa-bhaiṣajya]-
〈Column b〉 -[peṣakāryyas tu ṣaṭ striyaḥ]

25. Anuṣṭubh

〈C1〉 〈Face C〉 〈Column a〉 (◉ dve) [tu] (vrīhyavaghātinyau)
〈Column b〉 (tā) [Aṣṭau] (pi)¡nd!〈ṇḍ〉(itāḥ stri)[yaḥ]
〈C2〉 〈Column a〉 [tāsān tu sthiti-dāyi] (nyaḥ)
〈Column b〉 [pratyekaṁ yoṣitāv ubhe]

26. Anuṣṭubh

〈C3〉 〈Column a〉 (◉ punaḥ pi)¡nd!〈ṇḍ〉(īkṛtās te tu)
〈Column b〉 [dvātriṁśat paricārikāḥ]
〈C4〉 〈Column a〉 [bhū](yo) 〈’〉[ṣṭāna¡p!〈v〉at]i[s sarvve]
〈Column b〉 [pi¡nd!〈ṇḍ〉itās sthitidais saha]

27. Anuṣṭubh

〈C5〉 〈Column a〉 [◉ ta¡nd!〈ṇḍ〉ulā deva-pūjāṅśā]
〈Column b〉 [Eka-droṇā dine dine]
〈C6〉 〈Column a〉 [śeṣā yajñāḥ pradātavyā]
〈Column b〉 [rogibhyaḥ] (prati)[vāsaram·]

28. Anuṣṭubh

〈C7〉 〈Column a〉 (◉ prati-va)[rṣa](n tv)[idaṁ grāhyaṁ]
〈Column b〉 (triṣ)[kṛtvo bhūpater nidheḥ]
〈C8〉 〈Column a〉 [pratyeka](ñ caitra)[pū](rṇamyāṁ)
〈Column b〉 (śrāddhe) [cā](py uttarāyaṇe)

29. Anuṣṭubh

〈C9〉 〈Column a〉 [◉ raktāntajā](lavasana)〈Column b〉[m]
[ekaṁ dhautāmvarāṇi ṣaṭ·]
〈C10〉 〈Column a〉 (dv)[e] (go)[bhikṣe] (pañcapalaṁ)
〈Column b〉 (takkaṁ kṛṣṇā ca) [tāvatī]

30. Anuṣṭubh

〈C11〉 〈Column a〉 [◉] E(ka)ḥ [pa](ñca-palas si)[ktha]
〈Column b〉 [dīpa Eka-palāḥ punaḥ]
〈C12〉 〈Column a〉 [catvāro madhu](naḥ prasthā)〈Column b〉[s]
〈Column b〉 [trayaḥ pra](sthā)[s] t[ilasya ca]

31. Anuṣṭubh

〈C13〉 〈Column a〉 [◉ ghṛtaṁ pra](stho) 〈’〉[tha bhaiṣajyaṁ]
〈Column b〉 [pippalī-reṇu-dīpyakam·]
〈C14〉 〈Column a〉 [punnāga](ñ caikaśaḥ pāda)-
〈Column b〉 -[dvayañ jātīphalatrayam·]

32. Anuṣṭubh

〈C15〉 〈Column a〉 [◉] (hi)[ṅgu-kṣāraṁ kot](tha)[jīr](ṇa)〈Column b〉[m]
[ekaikañ caika-pādakam·]
〈C16〉 〈Column a〉 [pa](ñcavimvan tu karpūraṁ)
〈Column b〉 (śarkkarā)[yāḥ pala-dvayam·]

33. Anuṣṭubh

〈C17〉 〈Column a〉 [◉ da](ṅdaṅsā)khy(ā ja)la[carāḥ]
〈Column b〉 (pañcā)[khyātā Athaikaśaḥ]
〈C18〉 〈Column a〉 (śr)[ī](vāsañ canda)[nan dhānyaṁ]
〈Column b〉 [śatapuṣpaṁ palaṁ smṛtam·]

34. Anuṣṭubh

〈C19〉 〈Column a〉 [◉ Elā](nāga)[ra-karkolaṁ]
〈Column b〉 [mar](i)[can tu paladvayam·]

〈C20〉 〈Column a〉 (pratye)[ka](m ekaśaḥ prasthau)
〈Column b〉 (dvau) [pracīva](lasarṣṣa)[pau]

35. Anuṣṭubh

〈C21〉 〈Column a〉 ⦿ (tvaksārddhamu)[ṣṭ](i)[ḥ pathyās tu]
〈Column b〉 [catvāriṁśat prakalpitāḥ]
〈C22〉 〈Column a〉 (dārvv)[ī]chi[dādvayañ cātha]
〈Column b〉 sārddh[ai]kapalam e(kaśaḥ)

36. Anuṣṭubh

〈C23〉 〈Column a〉 ⦿ (ka)ndaṅ-(harl)[āy-ja](nsyaṅde)va-
〈Column b〉 -dārucchavyaṁ prakalpita(m)·
〈C24〉 〈Column a〉 (Ekapādaikapalako)
〈Column b〉 (mittra)deva(ḥ praka)[lpitaḥ]

37. Anuṣṭubh

〈D1〉 〈Face D〉 〈Column a〉 [⦿ Athaikaśo madhu-guddau]
〈Column b〉 [ku¡d!〈ḍ〉uva-trayamānitau]
〈D2〉 〈Column a〉 [Ekaḥ prasthas tu sauvīra]-
〈Column b〉 -[nīrasya parikalpitaḥ]

38. Anuṣṭubh

〈D3〉 〈Column a〉 [⦿ dvau yājakau tad-gaṇaka〈Column b〉ś]
[caikas te dharmma-dhāriṇaḥ]
〈D4〉 〈Column a〉 [trayo niyojyāś śrīrāja]-
〈Column b〉 -[vihārādhyāpakena ca]

39. Anuṣṭubh

〈D5〉 〈Column a〉 [⦿ varṣe varṣe tv idan teṣu]
〈Column b〉 [praty-ekaṁ parikalpitam·]
〈D6〉 〈Column a〉 [tisro vr̥hatyo dvādaśa]-
〈Column b〉 [yugā daśakarāḥ paṭāḥ]

40. Anuṣṭubh

〈D7〉 〈Column a〉 [⦿ yugmāni nava hastānāṁ]
〈Column b〉 [vāsasān daśa pañca ca]
〈D8〉 〈Column a〉 [dvi-kaṭṭikaṁ punaḥ pātra]-
〈Column b〉 -[tritayan trāpuṣaṁ smr̥tam·]

41. Anuṣṭubh

〈D9〉 〈Column a〉 [⦿ deyā dvādaśa khāryyaś ca]
〈Column b〉 [ta¡nd!〈ṇḍ〉ulānām athaikaśaḥ]
〈D10〉 〈Column a〉 [sikthatakke tripalake]
〈Column b〉 [deye kr̥ṣṇā tu ṣaṭpalā]

42. Upajāti

〈D11〉 〈Column a〉 [⦿ vadanya-vr̥ṇ¡d!〈ḍ〉āgrasaro 'pi rājā]
〈Column b〉 [prajārtha-cintā-janitārthi-bhāvaḥ]
〈D12〉 〈Column a〉 [bhūyo 〈'〉py asau yācata Ity ajasraṁ]
〈Column b〉 [praditsataḥ kamvujarājasiṁhān·]

43. Upajāti

〈D13〉 〈Column a〉 [⦿ kr̥taṁ mayaitat sukr̥taṁ bhavadbhi〈Column b〉s]
[saṁrakṣaṇīyaṁ bhavadīyam etat·]
〈D14〉 〈Column a〉 [puṇyasya kartuḥ phala-bhāk prakr̥ṣṭaṁ]
〈Column b〉 [saṁrakṣitety uktam idaṁ hi vr̥ddhaiḥ]

44. Upajāti

〈D15〉 〈Column a〉 [⦿ yo rājadhānyān nihitaḥ prabhutve]
〈Column b〉 [mantrī sa Evātra niyojanīyaḥ]
〈D16〉 〈Column a〉 [na preṣitavyā Iha karmma-kārāḥ]
〈Column b〉 [karādi-dāneṣu na cānya-kāryye]

45. Upajāti

〈D17〉 〈Column a〉 [⦿ praty-agradoṣā Api dehinas te]
〈Column b〉 [na daṇ¡d!〈ḍ〉anīyā Iha ye praviṣṭāḥ]
〈D18〉 〈Column a〉 [te daṇ¡d!〈ḍ〉anīyās tu na marṣaṇīyā]
〈Column b〉 [ye prāṇi-hiṁsāniratā Ihasthāḥ]

46. Upajāti

〈D19〉 〈Column a〉 [⦿ jagad-dhitātyartha-tr̥ṣas sa rājā]
〈Column b〉 [punar vabhāṣe praṇidhānam etat·]
〈D20〉 〈Column a〉 [bhavābdhi-magnāñ janatāṁ samastā〈Column b〉m]
[uttārayeyaṁ sukr̥tena tena]

47. Upajāti

〈D21〉 〈Column a〉 [⦿ ye kamvujendrāḥ kuśalāraktā]
〈Column b〉 [Imāṁ pratiṣṭhāṁ mama rakṣitāraḥ]

〈D22〉 〈Column a〉 [te sānvayāntaḥpura-mantri-mittrā]
〈Column b〉 [nirāmayaṁ mokṣa-puraṁ labheran·]

48. Sragdharā

〈D23〉 [◉ nānā-divyāṅganābhir viracita-ratibhir bhūri-divyopabhogai〈D24〉r]
[divyeyur divyadehā divi ditidanujāṁs tejasā tejayantaḥ]
〈D25〉 [dārḍhyan nītvā samantād acalitam aniśaṁ rakṣayā svaḥprayāṇe]
〈D26〉 [ye niśrenīkariṣyanty akuśaladalanaṁ puṇyam etan madīyam·]

Commentary

Restitutions are based on the almost identical inscriptions K. 12, K. 209, K. 368, K. 386, K. 395, K. 402, K. 435, K. 667, K. 1115, K. 1170, K. 1402, K. 1519, K. 1521, K. 1522 and K. 1524.

〈B7〉 The restitution of *bhaiṣajyasugataṁ vyadhāt·* is based on the inscription K. 1519; other inscriptions have *bhaiṣajya-sugatālayam·*.

Bibliography

Preliminary edition by Kunthea Chhom from the photograph of the face C in the article of Phimphan Phaibunwangcharoen (Phaibunwangcharoen2003_01) with a translation in Thai language. The photograph is of low quality. In the article, Phimphan Phaibunwangcharoen does not give a reading of each line of the inscription.